

Torsdag den 17. december 2015

P8_TA(2015)0475

Beskyttelse af Virunga Nationalpark i Den Demokratiske Republik Congo

Europa-Parlamentets beslutning af 17. december 2015 om beskyttelse af Virunga nationalpark i Den Demokratiske Republik Congo (2015/2728(RSP))

(2017/C 399/24)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til konventionen om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv, der blev vedtaget den 16. november 1972 i Paris af UNESCO's Generalkonference,
  - der henviser til, at UNESCO i 1979 udpegede Virunga nationalpark (VNP) som verdensnaturarv og i 1994 som truet verdensnaturarv,
  - der henviser til biodiversitetskonventionen, som blev vedtaget på miljøtopmødet i Rio de Janeiro den 5. juni 1992,
  - der henviser til konventionen om vådområder af international betydning navnlig som levesteder for vandfugle, der blev vedtaget i Ramsar i 1971,
  - der henviser til OECD's retningslinjer for multinationale selskaber, der blev vedtaget i 1976 (og ajourføringerne heraf), og til FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettighederne, der blev vedtaget i 1971,
  - der henviser til den »endelige erklæring efter opnået enighed i forbindelse med klagen fra WWF International mod SOCO International plc« fra juli 2014,
  - der henviser til de retlige og kontraktmæssige rammer for kulbrintesektoren i Den Demokratiske Republik Congo, herunder »Ordonnance-Loi n° 81-013 portant législation générale sur les mines et les hydrocarbures« og »Code minier« og eventuelle fremtidige »Code congolais des hydrocarbures« samt »Contrats de Partage et de Production des hydrocarbures«;
  - der henviser til forespørgsel til Kommissionen om beskyttelse af Virunga nationalpark i Den Demokratiske Republik Congo (O-000108/2015 — B8-1111/2015),
  - der henviser til forslag til beslutning fra Udviklingsudvalget,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 128, stk. 5, og artikel 123, stk. 2,
- A. der henviser til, at VNP, som ligger i provinserne Nordkivu og Østprovincen (Province Orientale) i Den Demokratiske Republik Congo (DRC) på grænsen til Rwanda og Uganda, er Afrikas ældste nationalpark, UNESCO verdensnaturarv og verdenskendt for sine unikke habitater og sin rige biodiversitet, hvilket gør den til den mest biologisk mangfoldige park i Afrika; der henviser til, at parken især er kendt for sine bjerggorillaer, der er en alvorligt udryddelsestruet art, der er opført i bilag I til konventionen af 1973 om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (CITES);
- B. der henviser til, at bevarelsen af biodiversitet ifølge biodiversitetskonventionen, som DRC har undertegnet og ratificeret, er et fælles anliggende for menneskeheden og en integreret del af udviklingsprocessen; der henviser til, at konventionen er retligt bindende og forpligter sine signatarstater til at gennemføre bestemmelserne i den;
- C. der henviser til, at VNP også er beskyttet af Ramsarkonventionen og DRC's nationale lovgivning; der henviser til, at Europa-Kommissionen og nogle EU-medlemsstater har støttet bevarelsen af parken i de sidste 25 år;
- D. der henviser til, at VNP er en af landets tre Ramsarområder (nr. 787); der henviser til, at DRC i medfør af Ramsarkonventionen har en række forpligtelser for så vidt angår de områder, der er opført på Ramsarlisten, såsom at udarbejde og efterfølgende gennemføre planlægning for at fremme bevarelsen af de vådområder, der er opført på listen, og så vidt muligt at anvende vådområderne på dets territorium fornuftigt (artikel 3, stk. 1, i Ramsarkonventionen);

Torsdag den 17. december 2015

- E. der henviser til, at Virunga nationalparken ifølge WWF's rapport fra 2013 med titlen »Den økonomiske værdi af Virunga nationalparken«, for tiden har en årlig værdi af 48,9 mio. USD; der henviser til, at parken i en stabil situation kunne bidrage til vækst i økonomien og turismen og have en værdi af 1 mia. USD om året og skabe 45 000 arbejdspladser;
- F. der henviser til, at parken trods sin status som beskyttet naturområde i årtier har været truet af væbnede grupper, der er involveret i krybskytteri, skovrydning og andre former for ikkebæredygtig og ulovlig udnyttelse af ressourcer; der henviser til, at Virunga er blevet opført på listen over truede verdenskulturarvsområder; der henviser til, at en jagt på olie i en situation med omfattende fattigdom, dårlig regeringsførelse og regional usikkerhed vil have alvorlige sociale og miljømæssige destabiliserende virkninger;
- G. der henviser til, at Den Demokratiske Republik Congos regering i december 2007 indrømmede oliekoncessioner, der omfatter 85 % af parken; der henviser til, at SOCO International plc (SOCO) indtil videre er den eneste virksomhed, som har efterforsket i parken;
- H. der henviser til, at på trods af, at landets lovgivning forbyder miljøskadelige aktiviteter i beskyttede områder, udnyttes der med SOCO's tilladelse til at udføre efterforskninger en undtagelse i denne lov, der giver mulighed for »videnskabelige aktiviteter« i beskyttede områder;
- I. der henviser til, at SOCO International ikke længere er indehaver af tilladelsen for felt V i VNP;
- J. der henviser til, at det fremgår af en systemisk undersøgelse, at der er olie i VNP; minder om, at efterforskning (og udvinding) ikke er forenelig med bevarelsen af området, der er del af verdens kulturarv;
- K. der henviser til, at ansvaret for at overholde menneskerettighederne er en global norm for den adfærd, der forventes af alle virksomheder, uanset hvor de er økonomisk aktive, hvilket er gentaget i FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder;
- L. der henviser til, at der har været voldelige konflikter i og omkring VNP i mere end to årtier; der henviser til, at ulovlig minedrift, ulovlig udnyttelse af landets naturressourcer (træ, trækul osv.) og ulovlig jagt på udryddelsestruede dyr samt anden ulovlig handel, navnlig med naturressourcer, har finansieret både oprørere og den officielle hær, og at efterforskning efter og udnyttelse af potentielle oliereserver sandsynligvis vil føre til mere vold, flere alvorlige overtrædelser af menneskerettighederne og skabe forurening i området;
- M. der henviser til, at de mest kritiske miljømæssige risici i forbindelse med olieudvindingsaktiviteter i områder, hvor der ikke er god regeringsførelse, omfatter omfattende rydning af vegetationen, indslæbning af invasive planter, fragmentering af levesteder, øget sandsynlighed for krybskytteri og forurening fra olieudslip og gasafbrænding og dumpning af affald; der henviser til, at risikoen for en »olieforbandelse« kan resultere i mere fattigdom og større ulighed, hvilket er blevet konstateret i f.eks. Nigerdeltaet;
- N. der henviser til, at en bæredygtig forvaltning af Virungas jord, vand og vilde dyr og planter vil have direkte og indirekte økonomiske fordele for samfund, der er stærkt afhængige af parkens naturressourcer; der henviser til, at alene bjerggorillaturismen ifølge Verdensnaturfonden vil kunne skabe 30 mio. USD om året og skabe tusindvis af nye arbejdspladser;
1. understreger, at det er absolut nødvendigt at forhindre uoprettelig skade på VNP, der i 1979 blev udpeget af UNESCO som verdensnaturarv og i 1994 som truet verdensnaturarv;
  2. beklager dybt det forhold, at VNP også er blevet et af de farligste steder i verden, når det handler om bevarelse af dyreliv; bemærker med dyb bekymring, at væbnede grupper har været involveret i ulovlig udnyttelse af parkens naturressourcer gennem minedrift og fremstilling af trækul, der både anvendes til at opretholde deres militære operationer og til personlig vinding; beklager ligeledes, at væbnede grupper har været involveret i omfattende krybskytteri for at skaffe føde og i handel med elfenben og kød fra vildmarken for at finansiere krig; noterer sig desuden med bekymring, at dårlig disciplin, uregelmæssig lønudbetaling og mangel på fødevarer har resulteret i, at hærens personale i stigende grad er involveret i ulovlige aktiviteter, herunder ikkeindustriell minedrift, fremstilling af trækul og krybskytteri efter vilde dyr; bemærker, at mens parken er et område med et omfangsrigt liv af vilde dyr og planter, er der store problemer med at beskytte dets store område (790 000 hektar) især med begrænset offentlig finansiering; bemærker, at parkens overopsynsmand, den belgiske prins Emmanuel de Merode, 15. april 2014 blev alvorligt såret af tre bevæbnede mænd, og at mere end 140 opsynsmænd er blevet dræbt i parken i aktiv tjeneste i de sidste ti år;

Torsdag den 17. december 2015

3. understreger, at der kan opstå uoprettelig skade på VNP som følge af efterforskning efter og udvinding af olie eller andre ulovlige aktiviteter; finder det uacceptabelt, at der blev indrømmet oliekoncessioner i VNP i 2007 til det franske olieselskab TOTAL og til det britiske olieselskab SOCO International i strid med Pariserkonventionen om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv, konventionen af 1992 om den biologiske mangfoldighed, Ramsarkonventionen og den congolesiske lovgivning; minder om, at selv om TOTAL aldrig foretog efterforskninger inden for grænserne af VNP (selv om den congolesiske regering endda besluttede at ændre grænserne), har SOCO International udført olieefterforskning i VNP og afsluttet en seismisk undersøgelse i juli 2014, hvis resultater blev fremlagt for den congolesiske regering, og som viser, at der er olie på området; opfordrer den congolesiske regering til ikke at udstede en tilladelse til en anden operatør;

4. påpeger, at den ugandiske regering er i gang med at udstede en tilladelse for Ngaji-feltet, der ligger op ad VNP og omfatter Lake Edward, og understreger, at der også kan ske ubodelig skade på VNP som følge af efterforskning og udvinding;

5. noterer sig den aftale, der blev indgået i juni 2014 mellem SOCO International og naturbeskyttelsesforeningen WWF i forhold til WWF's klage til det britiske nationale kontaktpunkt (NCP) om SOCO's manglende overholdelse af OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, hvori selskabet forpligter sig til ikke at gennemføre eller bestille efterforskninger eller andre borer i Virunga nationalpark, medmindre UNESCO og den congolesiske regering er enige om, at sådanne aktiviteter ikke er uforenelige med dens status som verdensarv; bemærker, at en sådan betinget aftale ikke giver nogen garanti for stop for olierelaterede aktiviteter i parken; påpeger, at SOCO International's uklare standpunkt lader en dør stå på klem for, at parken helt eller delvis kan blive frigivet til olieboringer; bemærker, at koncessionerne, hvor SOCO har efterforsket, befinder sig i og omkring Lake Edward — et område, som er hjemsted for talrige ikoniske (og nogle truede) dyrearter, herunder chimpanser, elefanter, krokodiller og løver; opfordrer derfor SOCO International plc og dets registrerede selskab i Den Demokratiske Republik Congo til permanent at standse al efterforskning og udvinding i Virunga og respektere parkens nuværende grænser; opfordrer Den Demokratiske Republik Congos regering til som krævet af Verdensarvskomitéen at ophæve den tilladelse til olieefterforskning, der er blevet givet inden for Virunga nationalparken;

6. understreger, at fiskeriet i Lake Edward skaber værdi for ca. 30 mio. USD pr. år til de lokale samfund, der bor nær Virunga nationalparken, og at der ifølge en uafhængig undersøgelse bestilt af WWF er over 50 000 familier, der er afhængige af søen for at få frisk vand;

7. påpeger, at der ifølge en Global Witness-rapport, som blev offentliggjort i september 2014 i Der Spiegel, The Telegraph og the New York Times, er beskyldninger om, at SOCO International og dets kontrahenter har foretaget ulovlige betalinger, tilsyneladende har bestukket væbnede oprørere og draget nytte af den frygt og vold, som de statslige sikkerhedsstyrker har skabt i det østlige DRC, da de forsøgte at skaffe sig adgang til Afrikas ældste nationalpark med henblik på olieefterforskning;

8. roser den strategiske miljøvurdering (SMV) af udforskning/udnyttelse af olie i regionen Northern Albertine Rift, herunder i VNP; mener, at de berørte regeringer, herunder den congolesiske regering, med udgangspunkt i denne vurdering bør kunne træffe informerede beslutninger baseret på en grundig analyse af konsekvenserne af olieefterforskning og -udvinding; beklager imidlertid, at SMV-processen er blevet stærkt forsinket, og at olieefterforskningen allerede er påbegyndt i VNP, selv om SMV-processen endnu ikke er afsluttet;

9. understreger, at spørgsmålet om olieudvinding i Den Demokratiske Republik Congo er kendetegnet ved en utilstrækkelig eller ineffektiv lovgivning og udvikling af bestemmelser; opfordrer Den Demokratiske Republik Congos regering til at værne om og respektere landets lovgivning og forskrifter, der forbyder miljøskadelige aktiviteter som efterforskning efter og udvinding af olie i beskyttede områder, herunder Virunga, og at lukke de nuværende smuthuller i udkastet til kulbrinte- og naturbeskyttelseslovgivningen, der muliggør efterforskning efter og udnyttelse af naturressourcer i nationalparker og ved verdensarvsområder;

10. roser forvaltningsmyndighederne i parken i deres bestræbelser på at sikre en bæredygtig indkomst fra naturlig sol- og vandkraftenergi, hvilket øger indkomsten for en stor del af den lokale befolkning uden at ødelægge det naturlige område, og som er inden for de tilladte aktiviteter for verdensarvssted;

Torsdag den 17. december 2015

11. påpeger, at der siden begyndelsen af 1990'erne har udfoldet sig væbnede konflikter med guerillaer, der bor i og omkring parken, hvilket har ført til alvorlige krænkelse af menneskerettighederne og en stor del af volden; påpeger, at De Demokratiske Styrker til Befrielse af Rwanda (FDLR) — en gruppe guerillaer, der beskyldes for at have begået grusomheder under det folkedrab, der fandt sted i Rwanda i foråret 1994, og som også bredte sig til det østlige DRC — har boet i parken siden 1996 og stadig gemmer sig på den anden side af grænsen i Virunga, samtidig med at det også rapporteres, at Mai-Mai-militser har myrdet, voldtaget og såret mange mennesker og ødelagt landsbyer inden for parkens grænser; opfordrer indtrængende DR Congos regering til at afvæbne oprørerne og genoprette sikkerheden i parkområdet; beklager endvidere, at undertrykkelsen af menneskerettighedsaktivister og journalister i DRC er taget til; opfordrer på ny Den Demokratiske Republik Congos regering til at anerkende og respektere presse- og mediefriheden samt til at forsvare retsstaten og menneskerettighederne;

12. minder om, at olieeftersforskning og -udvinding ifølge Pariskonventionen om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv ikke er forenelig med verdensnaturarvstatus; understreger desuden, at VNP er hjemsted for mange truede dyrearter, som f.eks. de ikoniske bjerggorillaer, der er blandt de sidste i verden, og okapier, og at truede dyrearters levesteder bør beskyttes strengt; glæder sig over, at DRC's regering har besluttet at oprette en særlig brigade til bekæmpelse af krybskytteri, men opfordrer regeringen til at fastlægge og tage yderligere retlige skridt i samarbejde med CITES-sekretariatet for at bekæmpe kriminelle netværk, der er involveret i ulovlig handel; opfordrer indtrængende DRC's regering til mere generelt at styrke den rolle, som opsynsmændene i parken har, og til at straffe ulovlige aktiviteter, der begås i parken;

13. fremhæver, at spørgsmålet om ændring af VNP's grænser angiveligt skulle være blevet rejst mellem den congolesiske regering og SOCO International med henblik på at frigive dele af VNP eller hele Virunga, således at der lovligt kan gives tilladelse til at bore efter oliekluder, selv om det ikke på nuværende tidspunkt lader til, at regeringen officielt har anmodet UNESCO om en sådan ændring;

14. opfordrer Tjenesten for EU's Optræden Udadtil til at samordne en diplomatisk respons fra EU-medlemsstaterne og potentielle andre donorer, der er aktive i DRC, med sigte på at hjælpe DRC's regering til at afstå fra olieeftersforskning og -udvinding inden for parkens grænser, og som krævet af Verdenskulturarkomiteén annullere de olieeftersforskningstilladelser på VNP, der er udstedt, gøre det samme i andre congolesiske UNESCO-verdensnaturarvsområder samt at afstå fra at ændre og begrænse parkens grænser;

15. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at opretholde parkens integritet ved for eksempel at øge sit engagement for at støtte bæredygtig bevarelse og økonomisk udvikling og diversificering i den omkringliggende region; opfordrer navnlig EU til at støtte Den Demokratiske Republik Congos regering med hensyn til at udvikle bæredygtige energimæssige og økonomiske alternativer til udvindingsindustrien, forbedre anvendelsen af indenlandske ressourcer, navnlig gennem et fair og progressivt skattesystem, forbedre regeringsførelsen og at bekæmpe krybskytteri, ulovlig skovhugst, illegal minedrift og korruption, som er vedvarende faktorer, der kan forårsage uoprettelig skade på parken;

16. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe alle passende foranstaltninger for at gøre SMV-projektet til at reelt beslutningstagingsværktøj;

17. understreger, at EU's medlemsstater i henhold til international og europæisk menneskerettighedslovgivning skal sikre, at virksomheder inden for deres jurisdiktion hverken direkte eller indirekte forårsager eller bidrager til menneskerettighedskrænkelser gennem deres forretningsaktiviteter, og at de handler i overensstemmelse med vedtaget adfærdskodekser, der opstiller de sociale og miljømæssige standarder, der skal efterleves, samt instrumenter såsom ILO-konvention 169, OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og De Forenede Nationers vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe juridisk bindende foranstaltninger for effektivt at stille virksomheder, der bevisligt har omgået de nationale lovgivninger og internationale traktater, til ansvar;

18. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe effektive foranstaltninger til at tackle de grundlæggende årsager til væbnede konflikter og korruption og til at støtte strategier for bæredygtig udvikling og fredsskabelse og projekter i VNP og i den omkringliggende region;

Torsdag den 17. december 2015

19. opfordrer Kommissionen, medlemsstaterne, Den Demokratiske Republik Congo og de olieselskaber, der er interesserede i udvinding af olie, til at beskytte VNP's nuværende grænser og de tilgrænsende områder mod udnyttelsen af fossile brændstoffer;

20. opfordrer Tjenesten for EU's Optræden Udadtil til at tage alle nødvendige initiativer for at få DRC's regering til at efterforske vold mod menneskerettighedsforkæmpere, der arbejder i Den Demokratiske Republik Congo, navnlig i VNP, og herunder opsynsmændene i VNP, og tilskynder den til at gøre sit yderste for at forhindre en gentagelse af sådanne grusomme handlinger;

21. opfordrer indtrængende EU-Udenrigstjenesten til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at Den Forenede Kongeriges kontor for grov svig (serious fraud office), der er den primære jurisdiktion, og andre relevante jurisdiktioner fuldt ud efterforsker påstandene om korruption i forbindelse med SOCO International plc og dets registrerede selskab i Den Demokratiske Republik Congo (SOCO Exploration and Production DRC SPRL (SOCO));

22. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Den Demokratiske Republik Congos, Republikken Ugandas og Republikken Rwandas regeringer og parlamenter, UNESCO's Verdensarvskomiteé, FN's Miljøprogram og Ramsarkonventionens sekretariat.
